

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1 Να υπολογιστεί ο μαζικός αριθμός του Ca αν γνωρίζουμε ότι το κατιόν Ca^{2+} περιέχει 20 νετρόνια και 18 ηλεκτρόνια.

2 Ένα σωματίδιο περιέχει 9 πρωτόνια, 9 νετρόνια και 10 ηλεκτρόνια. Το σωματίδιο αυτό είναι:

- α. Άτομο,
- β. Θετικό ιόν,
- γ. Αρνητικό ιόν,
- δ. Μόριο.

3 Αντιστοιχίστε τις δομές που δίνονται στην αριστερή στήλη με τα στοιχεία στη δεξιά στήλη:

1. 2 - 8 - 18 - 8	α. Στον πυρήνα του βρίσκονται 31 πρωτόνια.
2. 2 - 8 - 1	β. Μετατρέπονται σε ανιόν με φορτίο -2 .
3. 2 - 8 - 18 - 3	γ. Είναι ευγενές αέριο.
4. 2 - 8 - 18 - 6	δ. Μετατρέπεται σε κατιόν με φορτίο $+1$.

4 Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές (Σ) και ποιες λανθασμένες (Λ):

- α. Μαζικός αριθμός είναι ο αριθμός των νετρονίων ενός ατόμου.
- β. Τα ισότοπα θα έχουν ίδιες χημικές ιδιότητες, γιατί έχουν τον ίδιο ατομικό αριθμό.
- γ. Σε ένα ιόν, ο ατομικός αριθμός δεν θα συμπίπτει με τον αριθμό των ηλεκτρονίων.

Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

5 Στοιχείο Ψ έχει μαζικό αριθμό 75 και τα νετρόνια στον πυρήνα είναι 9 περισσότερα από τα πρωτόνια. Να βρεθεί ο ατομικό αριθμός του στοιχείου

6 Συμπληρώστε τα κενά:

Ισότοπο	Μαζικός αριθμός	Αριθμός πρωτονίων	Αριθμός νετρονίων
^{56}Fe		26	
^{59}Fe			

- 7 Ένα στοιχείο βρίσκεται στην VA ομάδα και στην 3η περίοδο του περιοδικού πίνακα
 (α) Ποια η ηλεκτρονιακή δομή του στοιχείου;
 (β) Ποιος ο ατομικός του αριθμός;
- 8 Να βρεθεί η ηλεκτρονιακή δομή των στοιχείων
 ${}_{20}\text{Ca}$, ${}_{16}\text{S}$, ${}_{14}\text{Si}$, ${}_{13}\text{Al}$
- 9 Ποια η ηλεκτρονιακή δομή των ιόντων
 ${}_{8}\text{O}^{2-}$, ${}_{13}\text{Al}^{3+}$, ${}_{15}\text{P}^{3-}$ και ${}_{19}\text{K}^{+}$
- 10 Δίνονται τα ιόντα: A^{-1} , B^{+1} , Γ^{+2} που είναι ισοηλεκτρικά με το ${}_{18}\text{Ar}$. Να βρεθεί η θέση των στοιχείων A, B και Γ στον περιοδικό πίνακα.
- 11 Ένα άτομο έχει 6 ηλεκτρόνια στην εξωτερική στιβάδα και τον ίδιο αριθμό στιβάδων με το άτομο του ευγενούς αερίου ${}_{18}\text{Ar}$. Να βρείτε:
 (i) Τον ατομικό αριθμό του στοιχείου
 (ii) την ηλεκτρονιακή δομή του στοιχείου.
 (iii) την ομάδα και την περίοδο του περιοδικού πίνακα στην οποία ανήκει το στοιχείο αυτό.
- 12 Αν γνωρίζουμε ότι τα ιόντα A^{+} και B^{3-} έχουν τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων με το ευγενές αέριο A ($Z=18$) να χαρακτηρίσετε σωστό ή λάθος την παρακάτω πρόταση και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
 Τα στοιχεία A και B βρίσκονται στην ίδια περίοδο και σε διαφορετικές ομάδες του περιοδικού πίνακα
- 13 Δίνεται το στοιχείο ${}_{16}\text{X}$. Να βρεθεί ο ατομικός αριθμός του στοιχείου που βρίσκεται:
 α) αριστερά, β) δεξιά, γ) πάνω
- 14 Στο κατιόν Li^{+} ο αριθμός των νετρονίων είναι διπλάσιος από τον αριθμό των ηλεκτρονίων, ενώ ο μαζικός του αριθμός είναι 7. Να βρεθούν:
 α. Ο ατομικός αριθμός του στοιχείου.
 β. Η ηλεκτρονιακή δομή του στοιχείου.
 γ. Η ομάδα και η περίοδος που ανήκει το στοιχείο.

- 15 Η θέση ενός στοιχείου στον περιοδικό πίνακα καθορίζεται από:
- το ατομικό του βάρος
  - τον αριθμό των ηλεκτρονικών του στιβάδων
  - τον ατομικό του αριθμό
  - τον αριθμό των ηλεκτρονίων της εξωτερικής του στιβάδας
  - από άλλους παράγοντες
- 16 Να αντιστοιχήσετε αμφιμονοσήμαντα το κάθε άτομο ή ιόν της στήλης (I) με τον αριθμό σωματιδίων της στήλης (II).
(I)	(II)
1. ${}^{14}_6\text{A}$	α. 18n
2. ${}^{32}_{16}\text{B}$	β. 11p
3. ${}^{23}_{11}\text{Γ}$	γ. 8n
4. ${}^{35}_{17}\Delta^-$	δ. 16p
5. ${}^{40}_{20}\text{E}^{2+}$	ε. 18e
- 17 Πού οφείλεται η ομοιότητα στις ιδιότητες των στοιχείων που ανήκουν στην ίδια κύρια ομάδα του Π.Π;
- 18 Σε ποια ομάδα του Π.Π. ανήκουν τα ευγενή αέρια και τι ομοιότητα παρουσιάζουν ως προς την ηλεκτρονική τους δομή;
- 19 Ο μαζικός αριθμός ενός ατόμου A είναι διπλάσιος από τον ατομικό του αριθμό, ενώ το ιόν A^{2-} έχει την ίδια ηλεκτρονική δομή με το Ne(Z=10). Βρείτε τον αριθμό πρωτονίων και νετρονίων του ατόμου A.
- 20 Εξηγήστε γιατί:
- Τα στοιχεία Mg και Ca με ατομικούς αριθμούς 12 και 20 αντίστοιχα βρίσκονται στην ίδια ομάδα του περιοδικού πίνακα.
  - Το Ca είναι χημικά δραστικότερο (μετατρέπεται ευκολότερα σε ιόν) από το Mg.
- 21 Εξηγήστε αν ισχύουν ή όχι οι προτάσεις που ακολουθούν. Να αναφέρετε σχετικό παράδειγμα, όπου το κρίνετε σκόπιμο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

- A Τα ισότοπα είναι άτομα που ανήκουν στο ίδιο στοιχείο.
- B Τα ισότοπα άτομα περιέχουν στον πυρήνα τους απαραίτητα διαφορετικό αριθμό νετρονίων.
- Γ Τα άτομα του ίδιου στοιχείου χαρακτηρίζονται από τον ίδιο μαζικό αριθμό.
- Δ Δύο ή περισσότερα άτομα, αν και χαρακτηρίζονται από τον ίδιο μαζικό αριθμό μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικά στοιχεία.
- 22 . Ο παρακάτω πίνακας δίνει μερικές πληροφορίες για τα άτομα τεσσάρων στοιχείων A, B, Γ και Δ.

Στοιχείο	Ατομικός αριθμός	Μαζικός αριθμός	Αριθμός ηλεκτρονίων	Αριθμός πρωτονίων	Αριθμός νετρονίων
A	11	23			
B		37	17		
Γ			20		20
Δ	17				18

- α) Συμπληρώστε τα κενά του πίνακα.
- β) Κατατάξτε τα στοιχεία κατά σειρά αυξανόμενης μάζας του ατόμου τους.
- γ) Ποια από τα παραπάνω στοιχεία είναι ισότοπα;